

SFÂNTA MĂNĂSTIRE SÂNGEAP-BASARABA. REPERE ISTORICE ȘI LITURGICE

Arhim. drd. Alexandrel Elian (Gavriil) ALEXA
Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”,
Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

Abstract

The unwritten history of the Sângeap Monastery, as an old Moldavian foundation, is brought to the general public's attention at the end of the 20th century, with the occasion of a summary study, in which the priest Iustin Gașpar from Hârlău brings to the collective memory the existence of a monastery in the immediate vicinity of the town of Hârlău. Years after, the idea is brought up again by the priest Dumitru Tincu who, with the blessing of the Metropolitan of Moldavia and Bukovina, lays the foundation stone for the restoration of the worship place, in the vicinity of the initial one. The actual study presents in a systematic and objective manner the main historical arguments and hypotheses regarding the existence of the Sângeap Monastery and, in a concise format, the development of the monastic activity in the Sângeap Basaraba Monastery.

Keywords: Moldavian Monastery, Sângeap-Basaraba, Metropolitan of Moldavia and Bukovina, town of Hârlău

Introducere

Istoria nescrisă a Mănăstirii Sângeap, zidită în apropierea cetății Hârlăului, a fost adusă în atenția publicului, pentru prima oară, de către părintele protopop Iustin Gașpar, în anul 1981, care, într-o scurtă expunere de doar două pagini, prezintă câteva crâmpoie cu privire la existența unei biserici de mănăstire, aflată în vecinătatea satului Sticlăria. În argumentarea acțiunii sale, părintele sublinia faptul că pe raza teritorială a orașului Hârlău a existat o mănăstire, lucru confirmat atât de ruinele încă vizibile, cât și de locuitorii satelor din împrejurimi, care fusese demolată prin dinamitare de către trupele rusești în cel de-al Doilea Război Mondial¹.

¹ Cu toate că menționează două hrisoave în care este amintit toponimul „sîngeap”: „poiana lui Sîngeap”, respectiv, un pârâu „a lui Sîngeap”, autorul nu aduce niciun argument cu privire la vechimea lăcașului de cult sau a ctitorilor săi, ci precizează că „pe